

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/12/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312210405
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6312210405.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt,

s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: P. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., F. XX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie, so sídlom Zvolen, J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, právne zastúpeného JUDr. Viliamom Glézlom, advokátom, advokátska kancelária so sídlom Banská Bystrica, Nemčianska 25, o zaplatenie 139,05 € s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Brezno

č. k. 6C/122/2013 - 66 zo dňa 24. 10. 2014, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu (v poradí druhý) p o t v r d z u j e .

Vo zvyšku zostáva rozsudok nedotknutý.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 19,18 € na účet jeho právneho zástupcu, vedený vo Fio banke, a. s., pobočke zahraničnej banky,

č. ú.: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX, do troch dní.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorý sa domáhal toho, aby súd uložil odporcovi zaplatiť mu sumu 248,95 € s príslušenstvom, titulom zaplatenia zmluvnej pokuty.

V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že uplatnenie nároku zo zmluvnej pokuty vyplývajúcej zo zmluvy o pripojení uzavretej medzi účastníkmi, je v rozpore

so zákonom a nemožno ho priznať.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., teda podľa úspechu v konaní. Odporca bol v konaní úspešný, preto jemu ako aj vedľajšiemu účastníkovi na jeho strane patrí náhrada trov konania. Keďže odporcovi žiadne preukázateľné trovy nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu priznal náhradu trov právneho zastúpenia za štyri úkony právnej pomoci

+ trikrát režijný paušál, v zmysle Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov

za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „vyhláška“). Za tarifnú hodnotu súd považoval sumu uplatnenej istiny, nie sumu vyčíslenú vedľajším účastníkom ako súčet istiny a úrokov z omeškania ku dňu podania vyjadrenia vo veci. Poukázal v tomto smere

na ustanovenie § 10 ods. 2 vyhlášky, podľa ktorého je rozhodujúcou výška uplatnenej pohľadávky ku dňu začatia poskytovania právnej služby. Uplatnenou pohľadávkou

bola zmluvná pokuta a všetky ostatné uplatnené nároky sú už len jej príslušenstvom.

Proti tomuto rozsudku, konkrétne proti výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu (výrok v poradí druhý) podal v zákonnej 15-dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľ. Namietal najmä, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka neboli vynaložené účelne, keď v tejto súvislosti citoval uznesenie Krajského súdu Bratislava zo dňa 25. 06. 2013 sp. zn. 9Co/375/2013. Zdôraznil,

že vedľajší účastník je združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými

bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Z hlavnej úlohy a cieľu od spotrebiteľského združenia vyplýva, že dané združenie by malo disponovať s takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom

sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Spochybnil tak účelnosť vynaložených trov

na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého znalého danej problematiky a z tohto dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu. Navyiac zdôraznil, že vedľajší účastník neposkytol odporcovi pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, túto poskytol advokát

za služby, ktoré žiada vedľajší účastník priznať ako trovy právneho zastúpenia. Sám vedľajší účastník ochranu práv odporcovi ako spotrebiteľovi neposkytol a jeho vstup

možno považovať len za účelový, nakoľko podľa jeho názoru ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní,

pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Namietal, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať a súčasne poukázal na návrh zákona, ktorý reaguje na požiadavku aplikačnej praxe, keď rieši otázku, či a v akých prípadoch, resp. medziach je vedľajší účastník oprávnený podať opravný prostriedok vtedy, keď samotný účastník konania túto možnosť nevyužil. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku okresného súdu zmenil tak,

že vedľajšiemu účastníkovi konania na strane odporcu trovy konania neprizná.

Vedľajší účastník na strane odporcu k odvolaniu navrhovateľa v písomnom vyjadrení uviedol, že z ustanovenia § 93 ods. 4 O. s. p. výslovne vyplýva, že vedľajší účastník

má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z čoho možno vyvodiť záver,

že vedľajší účastník má aj právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo, ktoré sa v rámci súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme aj právo

na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O. s. p., patrí i náhrada trov právneho zastúpenia. Zdôraznil, že účelnosť trov právneho zastúpenia potrebných

na uplatňovanie alebo bránenie práva v súdnom konaní je potrebné posudzovať z hľadiska,

či boli tieto trovy vynaložené na úkony, ktoré mali reálny vplyv na výsledok súdneho konania a prihliada sa tiež na obsah uvedených úkonov. Práve jeho kvalifikované podanie, v ktorom poukázal na absolútnu neplatnosť zmluvnej pokuty, a ktorého závery boli prenesené

do odôvodnenia rozhodnutia súdu, boli dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa a teda mali priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Úkony, ktoré prostredníctvom právneho zástupcu v konaní vykonal, možno považovať za účelné z hľadiska toho, že ich vynaložením vedľajší účastník sledoval a priamo realizoval ochranu práv odporcu proti uplatňovanému nároku navrhovateľa. Výslovne na charakter zmluvných podmienok používaných navrhovateľom poukázal, označil ich ako neprijateľné pred rozhodnutím okresného súdu vo veci a táto skutočnosť už sama o sebe vylučuje možnosť, že by okresný súd rozhodol o neprijateľnosti týchto zmluvných dojednaní ex offio (t. j. bez návrhu, bez procesnej aktivity). K odbornej spôsobilosti občianskeho združenia konštatoval, že napriek tomu, že jeho účelom je ochrana práv spotrebiteľa, môže byť tvorené napr. výlučne len lajkmi z oblasti práva a svoju činnosť v rámci súdnych konaní môže realizovať prostredníctvom tretích splnomocnených osôb, napr. aj prostredníctvom advokáta. Vedľajší účastník však nemá vo svojich radoch osoby s právnickým vzdelaním, preto z dôvodu zabezpečenia čím najvyššej miery ochrany práv spotrebiteľa, využíva služby splnomocneného advokáta ako osoby, ktorá je v prvom rade povolaná chrániť práva subjektov v súdnom konaní. Navyiac vedľajší účastník nevidí žiaden súvis medzi finančnou podporou poskytovanou združeniu a vedľajším účastníkom, ale ani žiadny súvis medzi skutočnosťou, že Ministerstvo môže finančne podporiť občianske združenie a právom takýchto združení na náhradu trov konania. K vstupu vedľajšieho účastníka do konania konštatoval, že pokiaľ spotrebiteľ po tom, čo ho okresný súd o vstupe vedľajšieho účastníka do konania upovedomil, tento vstup nenamietal a ani z jeho iného postupu v konaní nemožno vyvodiť, že by so vstupom vedľajšieho účastníka do konania nesúhlasil a navyše vstup vedľajšieho účastníka na jeho stranu bol účelný, keď znamenal zamietnutie návrhu navrhovateľa, ide o argumentáciu navrhovateľa v tejto súvislosti absolútne účelovú. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok rozsudku okresného súdu o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi potvrdil v celom rozsahu ako vecne správny.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka (výrok v poradí druhý), ktorým okresný súd navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy konania vo výške 91,23 € na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil a to v celom rozsahu ako vecne správny.

Výroky rozsudku okresného súdu, ktoré neboli napadnuté odvolaním, teda výrok, ktorým bol návrh navrhovateľa zamietnutý (v poradí prvý), a ktorým okresný súd rozhodol o náhrade trov odporcu (v poradí tretí), zostávajú podľa § 206 ods. 2, 3 O. s. p. nedotknuté.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p. každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, a trovy svojho zástupcu. Spoločné trovy platia účastníci podľa pomeru účastníctva

na veci a na konaní.

Z dôvodov napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd zamietol návrh navrhovateľa. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, uvedený výrok rozsudku nebol napadnutý odvolaním, a preto v tomto rozsahu je rozhodnutie okresného súdu nedotknuté, a teda právoplatné. Keďže v danej veci je zrejmé, že odporca bol v celom rozsahu v konaní úspešný, prvostupňový súd postupoval vecne správne, ak o náhrade trov konania rozhodoval v zmysle ustanovenia

§ 142 ods. 1 O. s. p.. Vedľajší účastník na strane odporcu si preto dôvodne uplatnil náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ namietal,

že predmetné trovy právneho zastúpenia nie je možné považovať za trovy vynaložené účelne.

K uvedenej námietke navrhovateľa odvolací súd uvádza nasledovné:

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 a 4 Ústavy Slovenskej republiky je aj to, že účastník konania, ktorý v konaní uspel, má zásadne právo

na to, aby sa mu nahradili všetky trovy, ktoré zaplatil vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva. Ak sa chce súd odchyliť od tohto pravidla, musí vychádzať zo zákona

a túto odchýlku aj náležite odôvodniť, inak porušuje základné právo na súdnu ochranu dotknutého účastníka. Základným predpokladom, za splnenia ktorého vznikne nárok

na náhradu trov konania (v danom prípade vedľajšiemu účastníkovi), je však i účelnosť trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva. Účelnosť sa v zásade dá stotožniť

s nevyhnutnosťou alebo právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s ústavne zaručeným právom na právnu pomoc v zmysle článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a trovy právneho zastúpenia sa vo všeobecnosti za účelne vynaložené trovy považujú. Trovy potrebné na účelne vynaloženie alebo ochranu práva sa však nemôžu posudzovať ako celok a aj keď má účastník nárok na ich náhradu, nakoľko bol úspešný, každý úkon alebo každé platenie trov treba posudzovať samostatne. Trovy vynaložené účastníkom konania (vedľajším účastníkom konania) v spore musia byť v príčinnej súvislosti s predmetom konania. Ich vynaložením

sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo procesná ochrana

proti takémuto tvrdenému nároku.

Z obsahu spisu je zrejmé, že k zamietnutiu návrhu došlo v dôsledku obrany poskytnutej odporcovi prostredníctvom vedľajšieho účastníka, ktorý v písomnom vyjadrení zo dňa

22. 09. 2014 (č. I. 59 spisu) poukázal na neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa - odporcu. Práve z dôvodu existencie neprijateľnej zmluvnej podmienky došlo k zamietnutiu návrhu v celom rozsahu. Pre posúdenie účelnosti uplatnených trov konania pozostávajúcich

z trov právneho zastúpenia, je irelevantné, že neprijateľnosť zmluvných podmienok skúma súd z úradnej povinnosti.

Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, fyzickej osobe aj právnickej osobe, štátnemu orgánu, ak vystupuje

v spore ako žalovaná strana. Hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom,

že orgány uvedené v článku 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc. Súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania. V tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník

v konaní v súvislosti s riešením otázky svojho právneho zastúpenia v rámci zákonom upravených možností, t. j. nemôže byť vopred vylúčený z voľby možnosti zvoliť si na svoje zastupovanie advokáta. Trovy právneho zastúpenia boli vynaložené účelne, nakoľko boli

v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (viď nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 78/03), ak v dôsledku jeho úkonov, bol návrh v celom rozsahu zamietnutý, jeho úkony v tomto konaní boli dostatočne účinným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v súdnom konaní.

Keďže ustanovenie § 94 ods. 4 O. s. p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník

má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno z toho vyvodiť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má jednak právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je jeho základné ústavné právo, ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť

si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom

a samozrejme má teda právo aj na náhradu trov konania, kam podľa ustanovenia

§ 137 O. s. p. patrí i právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

Z uvedeného vyplýva, že ak v tomto prípade okresný súd rozhodol o náhrade trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka podľa § 142 ods. 1 O. s. p., postupoval vecne správne. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ako aj dôvody, ktoré uviedol vo svojom rozhodnutí prvostupňový súd, odvolací súd rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. s tým, že okresný súd ustálil výšku náhrady trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia v súlade s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej v texte len „vyhláška“).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení

s § 142 ods. 1 O. s. p.. V odvolacom konaní navrhovateľ nebol úspešný, preto mu odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Vedľajší účastník na strane odporcu bol v odvolacom konaní úspešný vzniklo mu preto právo na náhradu trov konania a to trov odvolacieho konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby a to vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 02. 01. 2015 (jedna polovica sadzby tarifnej odmeny za úkon právnej služby) v celkovej výške 10,79 €, podľa § 10 ods. 1 vyhlášky + režijný paušál vo výške 8,39 € v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky. Navrhovateľ je tak povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy odvolacieho konania a to na účet jeho právneho zástupcu, advokáta, v zmysle ustanovenia § 149 ods. 1 O. s. p..

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.